

Škála závislosti na alkoholu Alcohol Dependence Scale (ADS)

Odpovězte pravdivě na každou otázku. U každé otázky zakroužkujte pouze JEDNU odpověď – vyberte tu, která je vám nejbližší/ která podle vás nejvíce odpovídá pravdě.

Otázky se týkají posledních 12 měsíců.

1. Kolik alkoholu jste vypil/a, když jste naposledy pil/a?

- a. takové množství, že jsem byl v náladě, nebo méně
- b. takové množství, že jsem se opil/a
- c. takové množství, že jsem byl/a v bezvědomí/že jsem omdlel/a

2. Máte často kocovinu v neděli nebo v pondělí ráno?

- a. ne
- b. ano

3. Třásl/a jste se při střízlivění (třes, chvění rukou, vnitřní třes)?

- a. ne
- b. někdy
- c. často

4. Cítíte se následkem pití fyzicky špatně (např. zvracení, žaludeční křeče)?

- a. ne
- b. někdy
- c. většinou pokaždé, když piji

5. Měl/a jste někdy delirium tremens – tzn. cítil/a jste, viděl/a nebo slyšel/a nereálné věci, byl/a jste velice úzkostný/á, neklidný/á a příliš rozrušený/á (vybuzený/á)?

- a. ne
- b. někdy
- c. několikrát

6. Ztrácíte rovnováhu (tzn. potácíte se, vrážíte do věcí kolem sebe), když pijete?

- a. ne
- b. někdy
- c. často

7. Cítil/a jste se jako v horečce, poté co jste se napil/a?

- a. ne
- b. jednou
- c. několikrát

8. Viděl/a jste nereálné věci, poté co jste se napil/a?

- a. ne
- b. jednou
- c. několikrát

9. Propadáte panice ze strachu, že se nebudete moci napít, když to budete potřebovat?

- a. ne
- b. ano

10. Měl/a jste někdy „okénko“ (ztrátu paměti bez omdlení)?

- a. ne, nikdy
- b. někdy
- c. často
- d. většinou pokaždé, když piji

11. Nosíte si s sebou láhev alkoholu nebo máte alespoň vždy nějakou při ruce?

- a. ne
- b. někdy
- c. většinou

12. Stává se vám, že po určitém období abstinence (období bez pití alkoholu) propadáte opět těžkému pití?

- a. ne
- b. někdy
- c. většinou pokaždé, když piji

13. Omdlel/a jste následkem pití v posledních 12 měsících?

- a. ne
- b. jednou
- c. více než jednou

14. Měl/a jste záchvat s křečemi, který následoval za určitým obdobím pití?

- a. ne
- b. ano
- c. několikrát

15. Pijete v průběhu celého dne?

- a. ne
- b. ano

16. Bylo Vaše myšlení po těžkém pití nejasné a mlhavé?

- a. ne
- b. ano, ale pouze několik hodin
- c. ano, po dobu jednoho nebo dvou dnů
- d. ano, po dobu mnoho dnů

17. **Cítil/a jste, že Vaše srdce bije následkem pití mnohem rychleji?**

- a. ne
- b. ano
- c. několikrát

18. **Přemýšlíte téměř neustále o pití a o alkoholu?**

- a. ne
- b. ano

19. **Slyšel/a jste někdy nereálné věci, když jste se napil/a?**

- a. ne
- b. ano
- c. několikrát

20. **Měl/a jste někdy nadpřirozené a děsivé pocity, když jste se napil/a?**

- a. ne
- b. jednou nebo dvakrát
- c. často

21. **Měl/a jste někdy pocit, jako by se po vás něco plazilo, lezlo (hmyz, pavouci), i když to nebyla pravda?**

- a. ne
- b. ano
- c. několikrát

22. **S ohledem na „okénka“ (ztrátu paměti):**

- a. nikdy jsem neměl/a okénko
- b. měl/a jsem okénka, která trvala méně než hodinu
- c. měl/a jsem okénka, která trvala několik hodin
- d. měl/a jsem okénka, která trvala den nebo i déle

23. **Pokusil/a jste se někdy omezit pití?**

- a. ne
- b. jednou
- c. několikrát

24. **Pijete rychle, velké doušky alkoholu?**

- a. ne
- b. ano

25. **Můžete přestat pít poté, co jste vypil/a jednu nebo dvě sklenky?**

- a. ano
- b. ne

Vyhodnocení

Dichotomní položky jsou skórovány 0, 1;

položky o třech možnostech jsou skórovány 0, 1, 2;

položky o čtyřech možnostech 0, 1, 2, 3.

V každém případě, čím vyšší hodnota, tím vyšší závislost. Celkové skóre se může pohybovat od 0 do 47.

0: Nebyla prokázána závislost na alkoholu, to ovšem nutně neznamená, že jedinec nevykazuje nějaké příznaky závislosti; je nutné posoudit validitu odpovědí.

1-13: Nízká úroveň závislosti na alkoholu, příznaky jsou pravděpodobně spíše psychického charakteru než fyzického, doporučujeme vyhledat radu lékaře. Skóre 9 a více je vysoce příznačné pro současnou diagnózu zneužívání alkoholu nebo závislost na alkoholu.

14-21: Střední úroveň závislosti na alkoholu, jsou přítomny psychické problémy, psychická závislost může být typická, ale je nutné pátrat po příznacích fyzické závislosti a odvykacích symptomech, doporučujeme ambulantní léčbu.

22-30: Závažná úroveň závislosti na alkoholu, intenzivní fyzická závislost, pravděpodobně jsou přítomny jiné psychické problémy, poruchy a narušení sociálního fungování, doporučena by měla být abstinencně orientovaná léčba – ambulantní či lůžková, klienti jsou pravděpodobně více schopni rozpoznat, že abstinence je jedinou cestou ke zlepšení jejich stavu.

31-47: Těžká závislost na alkoholu, intenzivní fyzická závislost je vysoce pravděpodobná, přítomny mohou být také závažné psychiatrické symptomy a další zdravotní problémy spojené s pitím, např. onemocnění jater, doporučena je úplná abstinence a intenzivní léčba, kdy je nutné opakovaně kontrolovat důležitost cílů a zvoleného postupu kvůli úspěšnému průběhu léčby.

POZOR! Ještě před tím, než je zvolen adekvátní léčebný plán, mělo by být ADS skóre dáno do souvislosti s informacemi z jiných zdrojů. Pozornost musí být věnována věku a pohlaví, délce těžkého pití, době od posledního pití a konzumovaného množství, užívání dalších drog kromě alkoholu a dalším relevantním informacím. Také je nutné posoudit validitu odpovědí.

Autoři: Skinner, H. A. & Horn, J. L. (1984). Alcohol Dependence Scale: Users Guide.

Toronto: Addiction Research Foundation.